

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบทหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2**

**ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญา
เพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2**

โดย

นางสาวกฤติยากรณ์ ส้ารวมจิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำนำ

ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 และเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการจัดประสบการณ์ด้านอื่นๆของเด็กปฐมวัย ซึ่งชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนี้ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมจำนวน 8 ชุดกิจกรรม คือ ชุดกิจกรรมที่ 1 ฝนจ๋า ชุดกิจกรรมที่ 2 ข้าว ชุดกิจกรรมที่ 3 ร่างกายของเรา ชุดกิจกรรมที่ 4 ประสาทสัมผัส ชุดกิจกรรมที่ 5 อาหารคิมี่ประ โยชน์ ชุดกิจกรรมที่ 6 อาหารไม่มีประ โยชน์ ชุดกิจกรรมที่ 7 ขนมหไทยแสนอร่อยและชุดกิจกรรมที่ 8 ชุมชนของเรา โดยประกอบด้วย คู่มือครู แผนการจัดประสบการณ์แบบฝึก แบบทดสอบและแบบสังเกตวัดความสามารถทางสติปัญญาท้ายกิจกรรม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชุดนี้ สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ครูและผู้ดูแลเด็กในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดี

กฤติยากรณ์ ส้ารวมจิต

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ฝนจ๋า

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ฝนจำ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมที่ 1 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมที่ 1

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมที่ 1
- 1.2 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1
- 1.3 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2
- 1.4 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3
- 1.5 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
- 1.6 แบบเฉลยแบบทดสอบท้ายกิจกรรม

2. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมที่ 1 ดังนี้

- 2.1 ศึกษาคู่มือครูและคู่มือการจัดกิจกรรมชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1-1.3 ให้ละเอียด
- 2.2 ศึกษากิจกรรมจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนมีดังนี้

- 3.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1 – 1.3

ตามลำดับ

3.2 ประเมินผลการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมหลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3 เสร็จสิ้น

3.3 ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมที่ 1.3

- 3.4 เฉลยแบบฝึกทดสอบท้ายชุดกิจกรรม

คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ฝนจำ

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1

เรื่อง การเกิดฝน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประกอบด้วย

- 1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประกอบด้วย**
 - 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1
 - 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1.1
- 2. สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมล่วงหน้า**
 - 2.1 บัตรภาพลำดับเหตุการณ์การเกิดฝน
 - 2.2 กระดาษ A4
 - 2.3 สีเทียน
- 3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1 ดังนี้**
 - 3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด
 - 3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม
- 4. บทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้**
 - 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ
 - 4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง
 - 4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์
 - 4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่ยังดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.1

เรื่อง การเกิดฝน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1.1

เรื่อง การเกิดฝน เวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์การเกิดฝนได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	ส่งเสริมและพัฒนากล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
ด้านร่างกาย	:	เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
ด้านดนตรี	:	เด็กสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง “ไอน้ำ” ได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กสามารถบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบาย ผลงานของตนเองได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	ส่งเสริมการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
ด้านธรรมชาติ	:	รู้ธรรมชาติของการเกิดฝน

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

การเกิดฝน ฝนตกเกิดจาก น้ำ ไอน้ำ ความร้อนของแสงจากดวงอาทิตย์หรือความร้อนอื่นใดที่ใช้ในการต้มน้ำ จนทำให้ระเหยกลายเป็นไอน้ำ ลอยขึ้นไปในอากาศ เมื่อไอน้ำมากขึ้นจะรวมตัวกันเป็นละอองน้ำเล็กๆ ปริมาณของละอองน้ำยิ่งมากขึ้นเรื่อยๆก็จะรวมตัวกันเป็นเมฆฝน พอมากเข้าอากาศไม่สามารถพุงละอองน้ำเหล่านี้ต่อไปได้ น้ำก็จะหล่นลงมายังพื้นโลกที่เราเรียกขานกันว่าฝนตก

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงปฏิกริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
3. การเริ่มต้นและหยุดการกระทำโดยสัญญาณ
4. การร้องเพลง
5. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
6. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
7. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปรอบๆบริเวณตามจังหวะ ถ้าครูเคาะจังหวะเร็ว ให้เด็กเดินเร็วๆ ถ้าครูเคาะจังหวะช้า ให้เด็กเดินช้าๆ เด็กๆเคลื่อนไหวโดยที่ร่างกายห้ามชนกับเพื่อน เมื่อได้ยินจังหวะเคาะ 2 ครั้งติดกัน ให้เด็กหยุดอยู่กับที่ แล้วรอฟังคำสั่งจากครู

2. เด็กทำท่าทางประกอบเพลง “ไอน้ำ” อย่างอิสระตามจินตนาการ

3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมซ้ำอีกครั้ง

4. หลังจากเคลื่อนไหวเสร็จเด็กนั่งพักอ่อน (สมาธิ) เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (15 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “เก็บของ” พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลงแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามกลุ่มสนใจ

2. ครูแนะนำวิธีเล่นและสาธิตการเล่น เกม “เรียงลำดับภาพเหตุการณ์การเกิดฝน”

3. เด็กหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเล่นเกมโดยสลับกันเล่นจนครบทุกกลุ่ม

4. ขณะเด็กเล่นเกมครูคอยแนะนำ และคอยดูแลกลุ่มที่มีปัญหาในการเล่น

5. ครูให้สัญญาณหมดเวลา พร้อมร้องเพลงเก็บของเด็กๆ ร้องเพลงเก็บของ พร้อมทั้งเก็บเกมที่เล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ไอน้ำ”

2. เด็กและครูร่วมกันดูรูปภาพการเกิดฝน

3. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับการเกิดฝน โดยใช้คำถามต่างๆ เช่น

- น้ำจากแหล่งน้ำกลายเป็นไอน้ำได้อย่างไร
- ฝนมาจากไหน
- น้ำจากห้วยหนอง คลอง บึง หายไปไหน และหายไปได้อย่างไร
- ไอน้ำมาจากที่ใดบ้าง มาได้อย่างไร
- เมื่อไอน้ำรวมตัวกันแล้วจะเป็นอย่างไร

4. ให้เด็กๆออกมาเรียงภาพการเกิดฝน

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (20 นาที)

1. ครูเตรียมกระดาษและสีเทียนเพื่อให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการวาดภาพระบายสี

2. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมวาดภาพระบายสีการเกิดฝนตามความคิดและจินตนาการของเด็ก ในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เปิดเพลงเบาๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในการสร้างความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

3. เด็กทำผลงานเสร็จตามความต้องการแล้ว เด็กๆช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

4. เด็กส่งผลงานและบอกชื่อผลงานพร้อมทั้งบรรยายผลงานของตนให้ครูและเพื่อนฟัง ครูจดคำพูดของเด็กลงในชิ้นงานแต่ละคน ตามความพอใจในชิ้นงาน ครูใส่เครื่องหมาย ★ ในช่องใบหน้าที่เด็กพอใจ เด็กประทับตราดาว ตามข้อตกลง (สามดาว พอใจมาก สองดาว พอใจปานกลาง หนึ่งดาว พอใจน้อย ต้องปรับปรุง)

6. เด็กนำผลงานของตนเองไปแขวน

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปการเกิดฝน ร่วมกันอภิปรายซักถามถึงปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะและร่วมกันร้องเพลง “ไอน้ำ” พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. เพลง “ไอน้ำ”
3. เพลง “เก็บของ”
4. ภาพการเกิดฝน
5. เกม “เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ การเกิดฝน”
6. สีเทียน
7. กระดาษ A4

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

1. การร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์การเกิดฝนได้
3. การใช้กล้ามเนื้อให้สัมพันธ์กับสายตา
4. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
5. การร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง “ไอน้ำ” ได้
6. การบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเองได้
7. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

8. การเข้าใจธรรมชาติของการเกิดฝัน

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ ส้ารวมจิต)

ตำแหน่งครูอำนวยการ ค.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

ภาคผนวกเพลง

เพลง “ไอน้ำ”

(ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง)

ไอน้ำ ไอน้ำ ไอน้ำ
 กว่าจะลอยขึ้นไป
 บนนภากว้างใหญ่
 แล้วใครพาเธอขึ้นมา
 ไอน้ำพราร้อนกร้อนใจ
 ไอน้ำลอยไป

กว่าจะเป็นละอองไอน้ำ
 ลอยไปบนฟากฟ้า
 เธอจะลอยไปไหน
 คงอาทิตย์ส่องแสงร้อนจ้า
 จนต้องระเหยเป็นไอ
 วิ่งเล่นเฮฮา

เพลง “เก็บของ”

(กัญญา เกตกล้า)

เก็บของไว้ให้ถูกที่
 มาช่วยกันเก็บทุกคน (ซ้ำ)

เก็บตุ๋นอย่าวิ่งซุกซน
 หนูๆอย่าซนช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกันคนดี

**คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ฝนจำ**

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2

เรื่อง ประโยชน์ของฝน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2
- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1.2

2. สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมล่วงหน้า

- 2.1 บัตรภาพประโยชน์ของฝน
- 2.2 เครื่องเคาะจังหวะ
- 2.3 ภาพตัดต่อฝนตกพาเพลิน
- 2.4 สีเทียน
- 2.5 กระดาษ A4
- 2.6 กระดาษมันปู
- 2.7 กาวแปงเปียก
- 2.8 ฟองน้ำ
- 2.9 สีโปสเตอร์สีฟ้า
- 2.10 พู่กัน

3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2 ดังนี้

- 3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด
- 3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม

4. บทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ
- 4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง
- 4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์
- 4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่ยังดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.2	เรื่อง ประโยชน์ของฝน
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1.2	เรื่อง ประโยชน์ของฝน เวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถสนทนาได้ตอบกับครูได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถจัดหมวดหมู่ภาพได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	เด็กสามารถบอกขนาดของรูปทรงได้
ด้านร่างกาย	:	เด็กเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะและสัญญาณได้
ด้านดนตรี	:	เด็กแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กสามารถบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเองได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	เด็กมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ด้านธรรมชาติ	:	ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

ประโยชน์ของฝน คือ มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ต้นไม้เจริญเติบโต และมีแหล่งน้ำซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
3. การเริ่มค้นและหยุดการกระทำโดยสัญญาณ
4. การร้องเพลง
5. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
6. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
7. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลก ขำขัน เรื่องราว และเหตุการณ์ที่สนุกสนานต่างๆ
9. การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปรอบๆบริเวณตามจังหวะ ถ้าครูเคาะจังหวะเร็ว ให้เด็กเดินเร็วๆ ถ้าครูเคาะจังหวะช้า ให้เด็กเดินช้าๆ เด็กๆเคลื่อนไหวโดยที่ร่างกายห้ามชนกับเพื่อน เมื่อได้ขึ้นจังหวะเคาะ 2 ครั้งติดกัน ให้เด็กหยุดอยู่กับที่ แล้วรอฟังคำสั่งจากครู

2. เด็กเคลื่อนไหวพื้นฐานอย่างสร้างสรรค์ เพื่ออบอุ่นร่างกายก่อนฝึกตามจังหวะเพลง ช้า – เร็วเมื่อเพลงหยุดให้หยุดการเคลื่อนไหวทันที

3. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการอยู่กับที่ตามคำบรรยายของครู

4. “ฝนตกมาจากท้องฟ้าเมสึดพีชค่อย ๆ เจริญเติบโตขึ้นมาจากพื้นดินทีละน้อยๆ จนในที่สุดกลายเป็นต้นไม้ใหญ่แตกกิ่งก้านงดงามมีนกฝูงหนึ่งบินวนเวียนไปมา แล้วบินลงมาเกาะบนกิ่งไม้”

5. เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามข้อ 1 ซ้ำอีก โดยให้เคลื่อนไหวร่างกายออกจากที่ตามจังหวะเพลงอย่างมีระดับและมีลีลา บิด งอ เขยียด โกง ค่อเนื่องสัมพันธ์กัน

6. เด็กพักคลายกล้ามเนื้อ โดยนั่งหรือนอนในท่าสบาย

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (25 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์เป็น 3 กลุ่มดังนี้

- กลุ่มที่ 1 การระบายสีรูป เตรียมภาพพร้อม และสีเทียน

- กลุ่มที่ 2 การฝึกปะภาพก้อนเมฆ เตรียมกระดาษมันปู กาวแป้งเปียก

กระดาษA4

- กลุ่มที่ 3 การพิมพ์ภาพฝนตก ฟองน้ำ สีโปสเตอร์สีฟ้า พู่กัน

(นำภาพฝึกปะก้อนเมฆจากกลุ่มที่ 2 มาพิมพ์ภาพฝนตกโดยใช้ นิ้วหัวแม่มือ)

2. ครูอธิบายวิธีใช้อุปกรณ์ พร้อมสาธิตวิธีทำให้เด็กดู จนเข้าใจตรงกัน

3. แต่ละกลุ่มเข้ากลุ่มปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกลุ่มตามความต้องการ โดยหมุนเวียนผลัดกันทำกิจกรรมจนครบ 3 กลุ่ม หรืออย่างน้อย ได้ 2 กลุ่ม 2 ชิ้นงาน

4. ขณะเด็กทำกิจกรรมครูคอยดูแลชี้แนะอำนวยความสะดวกให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น และสังเกตสถานที่ทำงานของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำกิจกรรมของเด็ก เปิดเพลงเบาๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในการสร้างความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

5. เด็กทำผลงานเสร็จตามความต้องการแล้วให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันเก็บสถานที่และอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

6. เด็กส่งผลงานและบอกชื่อผลงานพร้อมทั้งบรรยายผลงานของตนให้ครูและเพื่อนฟัง ครูจดคำพูดของเด็กลงในชิ้นงานแต่ละคน ถามความพอใจในชิ้นงาน ครูใส่เครื่องหมาย ★ ในช่องใบหน้าที่เด็กพอใจ เด็กประทับใจตราดาว ตามข้อตกลง (สามดาว พอใจมาก สองดาว พอใจปานกลาง หนึ่งดาว พอใจน้อย ต้องปรับปรุง)

7. เด็กนำผลงานของตนเองไปแขวน

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “เสียงฝน”
2. เด็กและครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับประโยชน์ของฝน โดยใช้คำถามต่างๆ เช่น
 - ฝนมีประโยชน์อย่างไร
 - เมื่อฝนตกใครที่ใจที่สุด
 - เราใช้น้ำฝนทำอะไรได้บ้าง
3. ครูทดลองเอาน้ำแข็งใส่แก้ว แล้วปิดฝา แสดงการความแน่นให้เห็นการเกิดฝน
 - ให้เด็กสังเกตความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (10 นาที)

1. ครูแนะนำวิธีเล่นและสาธิตการเล่น เกม “ภาพตัดต่อ ฝนตก พาเพลิน” โดยครูขออาสาสมัครร่วมเล่นเกม 7 คน ครูแจกแผ่นภาพเกมตัดต่อฝนตกพาเพลินคนละ 1 ชิ้น จากนั้นให้เด็กๆ นำภาพมาประกอบกันให้เป็นภาพที่สมบูรณ์
2. ครูนำภาพประโยชน์ของฝนมาให้เด็กดู เช่น ภาพการทำนา ภาพคันไถมีเขี้ยวขูด ภาพแหล่งน้ำ ภาพการใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคแล้วครูถามความรู้สึกของเด็กที่ได้เห็นภาพเหล่านี้ เด็กๆ รู้สึกอย่างไร แล้วถ้าเราไม่มีน้ำเราเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปประโยชน์ของฝนพร้อมทั้งการอนุรักษ์น้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่าของน้ำ

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. เพลง “เสียงฝน”
3. ภาพประโยชน์ของฝน
4. ภาพตัดต่อฝนตกพาเพลิน
5. สีเทียน
6. กระดาษ A4

7. กระจกมันปู
8. กาวแปงเปียก
9. ฟองน้ำ
10. สีโปสเตอร์สีฟ้า
11. พู่กัน

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

1. การสนทนาโต้ตอบกับครูได้
2. การจัดหมวดหมู่ภาพได้
3. การบอกขนาดของรูปทรงได้
4. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะและสัญญาณได้
5. การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบต่อเสียงดนตรี
6. การบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบาย ผลงานของตนเองได้
7. ความมีน้ำใจและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. การใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ สำรวมจิต)

ตำแหน่งครูอำนวยการ.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรรมราชภัฏ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวกเพลง

เพลง เสียงฝน

เสียงฝนหล่นจากฟากฟ้า
เด็ก ๆ ย่อออกไปไหน
ฮั้คเซ๊ย... ฮั้คเซ๊ย...

(เรื่องอุไร กุศลาลัย)

สาดซัดมาหนาวเย็นกระไร
เปียกฝนไปจะเป็นหวัดเออ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ฝนจำ

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3

เรื่อง สัตว์ที่พบบ่อยในฤดูฝน

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3
- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1.3

2. สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมล่วงหน้า

- 2.1 ภาพสัตว์ที่พบบ่อยในฤดูฝน ได้แก่ กบ งู ปลา ผีเสื้อ ยุงลาย เป็นต้น
- 2.2 กระดาษ A4
- 2.3 สีเทียน
- 2.4 แบบฝึกหัดชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3
- 2.5 แบบเฉลยแบบฝึกหัดชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3
- 2.6 เกม “เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ การเกิดฝน”
- 2.7 เกม “ภาพตัดต่อ ฝนตก”
- 2.8 เกม “จับคู่ภาพสัตว์ในฤดูฝน”
- 2.9 เกม “เกมจับคู่ภาพสัตว์กับเงา”

3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3 ดังนี้

- 3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด
- 3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม

4. บทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ
- 4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง
- 4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์
- 4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่ดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 1.3

เรื่อง สัตว์ที่พบมากในฤดูฝน

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 1.3

เรื่อง สัตว์ที่พบมากในฤดูฝนเวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถจับคู่ภาพได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	เด็กสามารถเปรียบเทียบขนาดได้
ด้านร่างกาย	:	เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
ด้านดนตรี	:	เด็กสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง "กบ" ได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กมีความมั่นใจในตนเองสละสร้างเรียงสมวัย
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	ส่งเสริมให้เด็กมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ด้านธรรมชาติ	:	มีความรับผิดชอบทำความสะอาดสถานที่ และเก็บของเข้าที่ได้

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

สัตว์ที่พบมากในฤดูฝน ได้แก่ กบ อีง่าง งู ผีเสื้อ และบุงลายฯลฯ

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
3. การเริ่มต้นและหยุดการกระทำโดยสัญญาณ
4. การร้องเพลง
5. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
6. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
7. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. การเรียนรู้ทางสังคม
9. การแก้ปัญหาในการเล่น

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วๆบริเวณอย่างอิสระตามจังหวะ เมื่อได้ยิน สัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที
2. เด็กทำท่าทางเลียนแบบสัตว์ต่างๆ ที่มีในฤดูฝนเช่น กบ ปลา อึ่งอ่าง ผีเสื้อ งู ยุง ฯลฯ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด จับกลุ่ม 3 คนแล้วนั่ง
3. ปฏิบัติตามข้อ 2 ซ้ำอีก
4. เด็กพักผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (15 นาที)

1. แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามกลุ่มสนใจ
2. ครูแนะนำวิธีเล่นและสาธิตการเล่น เกม เกม
 - เกม “เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ การเกิดฝน”
 - เกม “ภาพตัดต่อ ฝนตก”
 - เกม “จับคู่ภาพสัตว์ในฤดูฝน”
 - เกม “เกมจับคู่ภาพสัตว์กับเงา”
3. เด็กหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเล่นเกม โดยสลับกันเล่นจนครบทุกกลุ่ม
4. ขณะเด็กเล่นเกมครูคอยแนะนำ และคอยดูแลกลุ่มที่มีปัญหาในการเล่น
5. ครูให้สัญญาณหมดเวลา พร้อมร้องเพลงเก็บของเด็กๆ ร้องเพลงเก็บของพร้อมทั้งเก็บเกมที่เล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย
6. ครูสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล เด็กมีความรับผิดชอบ อดทน รอคอย ช่วยเหลือแบ่งปัน

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูนำภาพสัตว์ประเภทต่างๆมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กโดยใช้คำถามต่างๆ เช่น
 - สัตว์ในภาพนี้มีอะไรบ้าง
 - สัตว์ชนิดใดที่พบมากในฤดูฝน
 - กบออกลูกเป็นไข่หรือเป็นตัว
 - ไข่กบอยู่ในน้ำหรืออยู่บนบก มีลักษณะเป็นอย่างไร
3. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “กบ”

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (20 นาที)

1. ครูเตรียมกระดาษและสีเทียนเพื่อให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการวาดภาพพระบายสี
2. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมวาดภาพพระบายสีสัตว์ที่พบมากในฤดูฝนตามความคิดและจินตนาการของเด็ก ในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เปิดเพลงเบาๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในการสร้างความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
3. เด็กทำผลงานเสร็จตามความต้องการแล้ว เด็กๆ ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย
4. เด็กส่งผลงานและบอกชื่อผลงานพร้อมทั้งบรรยายผลงานของตนให้ครูและเพื่อนฟัง ครูจดคำพูดของเด็กลงในชิ้นงานแต่ละคน ตามความพอใจในชิ้นงาน ครูใส่เครื่องหมาย ★ ในช่องใบหน้าที่เด็กพอใจ เด็กประทับใจวาดตามข้อตกลง (สามดาว พอใจมาก สองดาว พอใจปานกลาง หนึ่งดาว พอใจน้อย ต้องปรับปรุง)
6. เด็กนำผลงานของตนเองไปแขวน

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันอภิปรายถึงสัตว์ที่พบมากในฤดูฝน ชักถามถึงปัญหาแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะและร่วมกันร้องเพลง “กบ”

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. เพลง “กบ”
3. เพลง “เก็บของ”
4. ภาพสัตว์ที่พบมากในฤดูฝน เช่น กบ ปลา อึ่งอ่าง งู คีเลื้อย ยุงลาย เป็นต้น
5. เกม “เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ การเกิดฝน
6. เกม “ภาพตัดต่อ ฝนตก”
7. เกม “จับคู่ภาพสัตว์ในฤดูฝน”
8. เกม “เกมจับคู่ภาพสัตว์กับเงา”
9. สีเทียน
10. กระดาษ A4

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้

1. การจับคู่ภาพ

2. การเปรียบเทียบขนาด
3. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย
4. การร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง “กบ”
5. ความมั่นใจในตนเองสควิสร้างเริงสมวัย
6. ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
7. ความรับผิดชอบทำความสะอาดสถานที่และเก็บของเข้าที่ได้

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ ส้ารวมจิต)

ตำแหน่งครูอำนวยการ.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

ภาคผนวกเพลง

เพลง กบ

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

กบ อบ อบ อบ	เสียงกบฟังแต่ไกล
ไปไปเร็วไว	โคคไปให้เหมือนอย่างกบ
โคคลงคู	เมื่อเห็นศัตรูรีบหลบ
เมื่อฝนตกมันร้อง อบ อบ อบ อบ อบ อบ	ไปทั่วห้องนา

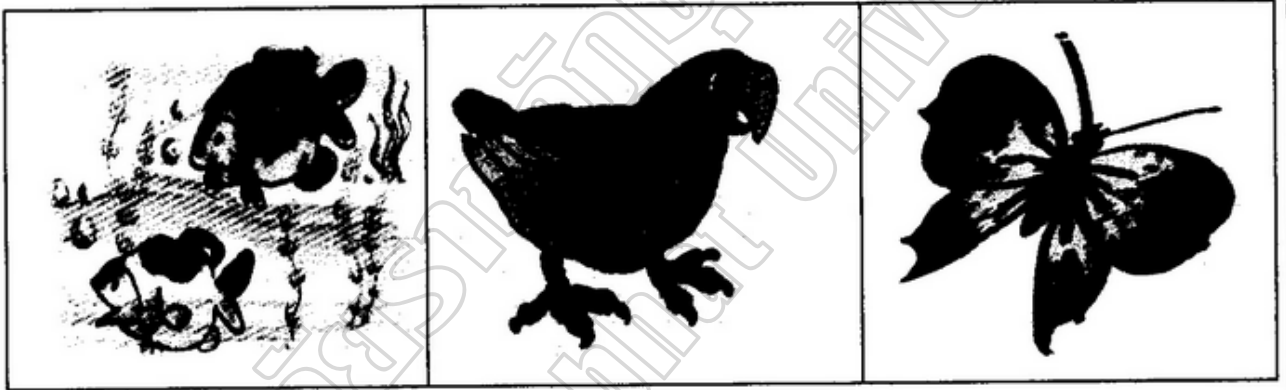
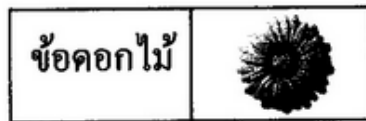
เพลง เก็บของ

เก็บของไว้ให้ถูกที่ เก็บตุ๋นอย่างวิ้งซุกซน
 มาช่วยกันเก็บทุกคน (ซ้ำ)
 หนูๆอย่างชนช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกันคนดี

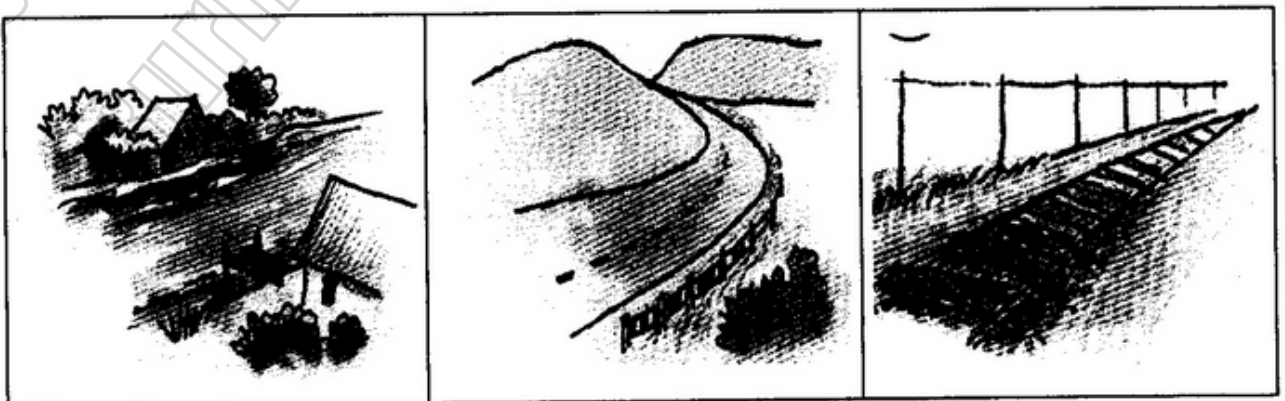
แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 1

1. ความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษา

1.1 คำชี้แจง : กากบาท (x) ทับภาพปลา

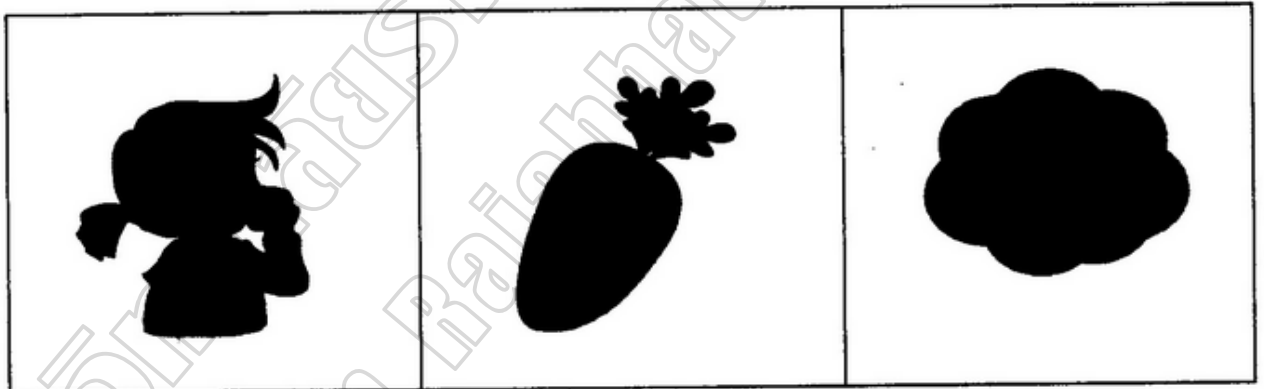
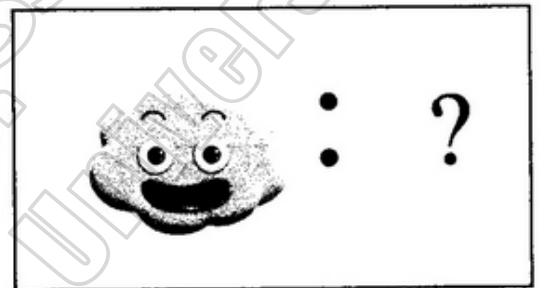
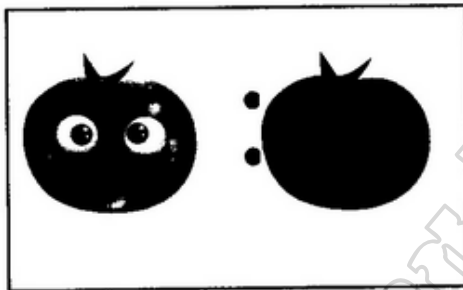
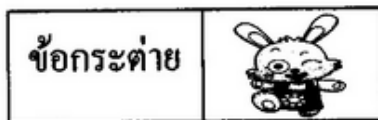

1.2 คำชี้แจง : กากบาท (x) ทับภาพแม่น้ำ

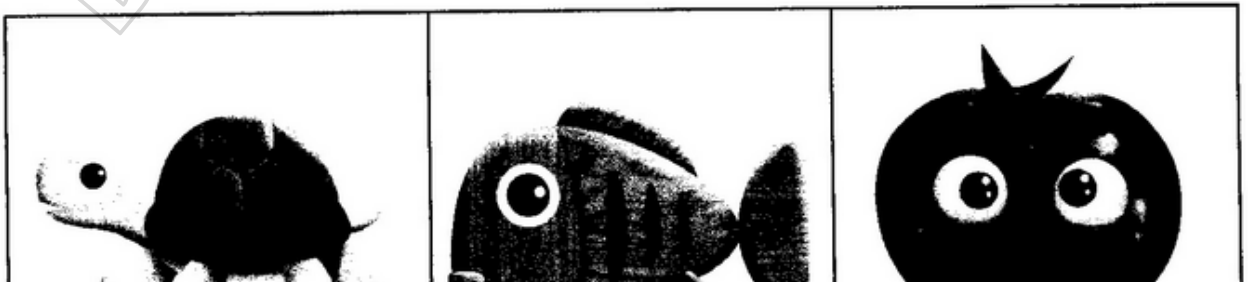

2. ความสามารถของสติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

2.1 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพที่สัมพันธ์กันเหมือนคู่แรก

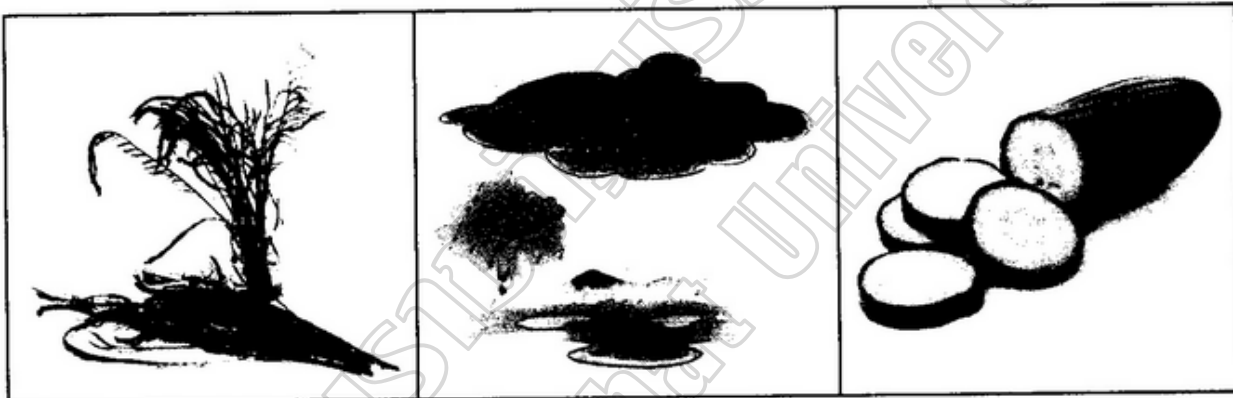
2.2 คำชี้แจง : กากบาท (×) ทับภาพที่ไม่เข้าพวก

3. ความสามารถของสติปัญญาด้านธรรมชาติ

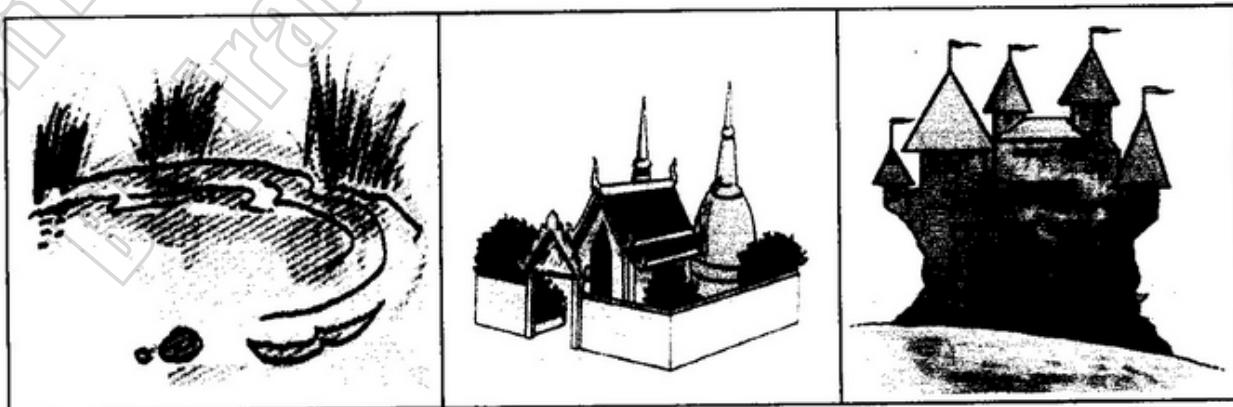
3.1 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพฝนตก

ข้อปลาหมึก

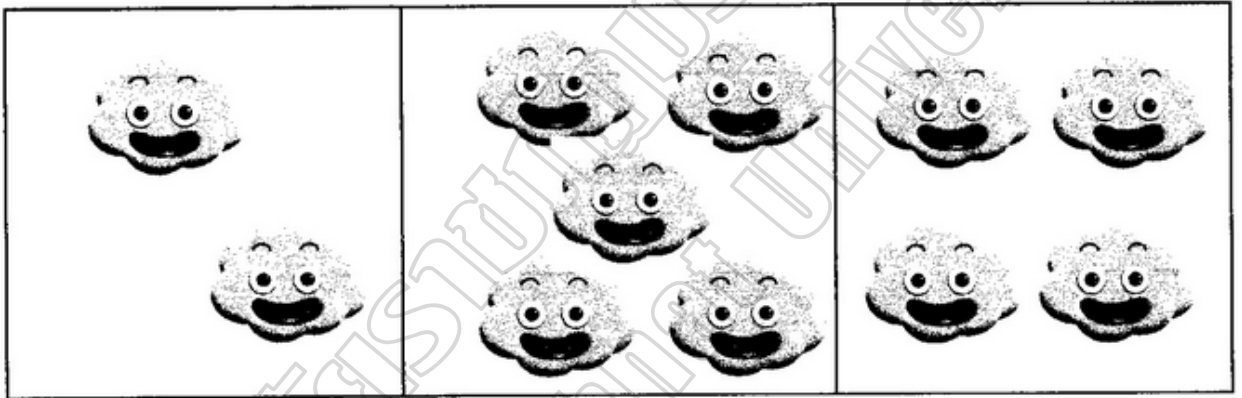
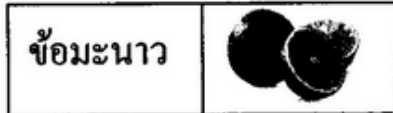
3.2 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพที่อยู่อาศัยของกบ

ข้อกะหล่ำปลี

4. ความสามารถของสติปัญญาด้านตรรกะ / คณิตศาสตร์

4.1 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพก้อนเมฆที่มีจำนวนมากที่สุด

4.2 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพสัตว์ที่มีน้ำหนักเบาที่สุด

แบบสังเกตพฤติกรรมท้ายชุดกิจกรรมที่ 1

ชื่อ.....

ผู้สังเกต.....วัน/เดือน/ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย (/) แสดงจำนวนครั้งที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในช่องระดับคุณภาพ
ที่พฤติกรรมปรากฏ

สติปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับ พฤติกรรม			แนวทางการประเมิน
		3	2	1	
1. ด้านร่างกาย (Bodily Kinesthetic)	1.1 ควบคุมการ เคลื่อนไหวร่างกายได้ (กล้ามเนื้อมัดใหญ่)				3 หมายถึง ทรงตัวได้ดี ย้อนตัวหรือยืดหยุ่นได้ดี และเคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่างๆ ได้ คล่องแคล่วและถูกต้อง 2 หมายถึง ทรงตัวได้ ย้อนตัวหรือยืดหยุ่นได้ และเคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่างๆ ได้แต่ ขาดความคล่องแคล่วว่องไวไม่แสดงพฤติกรรม 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
2. ด้านดนตรี (Musical Rhythmic)	2.1 มีปฏิริยาโต้ตอบ ต่อจังหวะและเสียงเพลง				3 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะหรือ ตามเสียงเพลงได้ทันที เมื่อได้ยินเสียงเพลงหรือ ได้ยินจังหวะของดนตรีได้ด้วยตนเองไม่ได้รับ การชี้แนะ 2 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆตามจังหวะหรือ ตามเสียงเพลง เมื่อได้ยินเสียงเพลงหรือจังหวะ ของดนตรี โดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
3. ด้านเข้าใจ ตนเอง (Interpersonal)	3.1 มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่				3 หมายถึง รับผิดชอบต่อหน้าที่ และงานที่ได้รับ มอบหมายได้โดยไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง รับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมายโดยรับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

สติปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับ			แนวทางการประเมิน
		พฤติกรรม	3	2	
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal)	4.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น				3 หมายถึง แสดงการติดต่อสื่อสาร สัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยไมตรี โดยไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง แสดงการติดต่อสื่อสาร สัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยไมตรี โดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ข้าว

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ข้าว

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมที่ 2 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมที่ 1

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมที่ 2
- 1.2 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1
- 1.3 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2
- 1.4 ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3
- 1.5 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
- 1.6 แบบเฉลยแบบทดสอบท้ายกิจกรรม

2. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมที่ 2 ดังนี้

- 2.1 ศึกษาคู่มือครูและคู่มือการจัดการกิจกรรมชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1-2.3 ให้ละเอียด
- 2.2 ศึกษากิจกรรมจากแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้

3. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนมีดังนี้

- 3.1 ดำเนินการจัดการเรียนรูตามคู่มือการจัดการกิจกรรมชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1 – 2.3

ตามลำดับ

3.2 ประเมินผลการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมหลังจากดำเนินการจัดการเรียนรูในชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3 เสร็จสิ้น

3.3 ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมที่ 2.3

- 3.4 เฉลยแบบฝึกทดสอบท้ายชุดกิจกรรม

คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ข้าว

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1

เรื่อง ลักษณะของข้าวชนิดต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1
- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2.1

2. สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมล่วงหน้า

- 2.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 2.2 ภาพข้าวชนิดต่างๆ
- 2.3 ข้าว (ข้าวสาร ข้าวเปลือก ข้าวเหนียว ข้าวสวย)
- 2.4 งาน
- 2.5 สีเทียน
- 2.6 กระดาษ A4

3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมที่ย่อย 2.1 ดังนี้

- 3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด
- 3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม

4. บทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ
- 4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง
- 4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์
- 4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่ยังดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.1

เรื่อง ลักษณะของข้าวชนิดต่างๆ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2.1

เรื่อง ลักษณะของข้าวชนิดต่างๆ เวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถบอกลักษณะของข้าวชนิดต่างๆ ได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	ส่งเสริมและพัฒนากล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
ด้านร่างกาย	:	เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
ด้านดนตรี	:	เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะและสัญญาณพร้อมทำท่าทางประกอบคำบรรยายได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กสามารถบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเองได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	ส่งเสริมการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
ด้านธรรมชาติ	:	ส่งเสริมให้เด็กรู้จักรักษารักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

ข้าวมีหลายชนิด เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวเปลือก ข้าวสุกแต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกัน

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
3. การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น
4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
5. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
6. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. กิจกรรมพื้นฐาน ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วๆบริเวณอย่างอิสระตามจังหวะ เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที

2. ให้เด็กทำตามทางตามจินตนาการ โดยฟังคำบรรยาย “เด็กๆเตรียมสิ่งของไปทุ่งนา...ถึงแล้ว...วางของลง...ไถนา...หว่านข้าว...นั่งพักรับประทานอาหารกลางวัน...หลับสักงีบเอะ...ตื่นเอะกามากินข้าวในนา...ไล่กาออกไป...ไป...ไป...นั่นปุนา...จับปุนาใส่ช่องตัวที่ 1...ตัวที่ 2...ตัวที่ 3...ตัวที่ 4...ตัวที่ 5...พอแล้วปิดฝาช่อง...เก็บข้าวของ...เดินกลับบ้าน...ถึงบ้าน...วางของ...นั่งพักผ่อน”

3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมซ้ำอีกครั้ง

4. หลังจากเคลื่อนไหวเสร็จเด็กนั่งพักผ่อน (สมาธิ) เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (15 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “ฉันคือข้าว”

2. แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ตามกลุ่มสนใจ

3. ครูนำข้าวชนิดต่างๆ ใส่จานให้เด็กได้สังเกตและศึกษาลักษณะของข้าวชนิดนั้นๆ ตามที่กลุ่มคนได้รับ และให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวาดข้าวที่กลุ่มคนได้รับ

4. ครูให้เด็กส่งตัวแทนมาเล่า/อธิบายถึงข้าวที่กลุ่มคนได้รับว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร และเป็นข้าวอะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกม จับคู่ภาพเหมือนชนิดของข้าว

- ครูนำบัตรภาพชนิดของข้าวที่ละภาพให้เด็กดูและร่วมสนทนาเกี่ยวกับภาพที่เด็ก ๆ เห็น

- ครูยกตัวอย่าง และเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนชนิดของข้าว และร่วมสนทนาด้วยในขณะที่ครูยกตัวอย่าง

- อาสาสมัครสาธิตวิธีการเล่นเกม ครูคอยดูแล และสังเกตความถูกต้อง และคอยชี้แนะ

- ร่วมสนทนาซักถามความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับการเล่นเกม

2. ให้เด็กเล่นเกม จับคู่ภาพเหมือนชนิดของข้าว และเกมที่เคยเล่นแล้ว

3. ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเล่นเกมใหม่และเกมที่เคยเล่นมาแล้ว

4. เมื่อเล่นเสร็จแล้วเก็บเกมเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (20 นาที)

1. เด็ก และครูร่วมสนทนาเกี่ยวกับอาหารเข้าที่เด็กรับประทานก่อนมาโรงเรียน นับจำนวนเด็กเปรียบเทียบคนที่รับประทานข้าวเช้าและไม่รับประทานข้าวเช้าอย่างใดมีมากกว่ากัน

2. นำข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวเหนียว มาให้เด็กดูและสังเกต เปรียบเทียบลักษณะของข้าวแบบต่าง ๆ แล้วบอกความแตกต่าง โดยจัดเป็นโต๊ะนิทรรศการ 2 โต๊ะ

- โต๊ะที่ 1 สังเกตข้าวแต่ละชนิด

- โต๊ะที่ 2 สังเกตข้าวเปลือกและข้าวสาร

3. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับชนิดและลักษณะของข้าวแล้วใช้คำถามดังนี้

- เมล็ดข้าวแต่ละชนิดต่างกันอย่างไร

- เด็กชอบรับประทานข้าวชนิดใดมากที่สุด

4. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ข้าว”

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปลักษณะของข้าวแต่ละชนิด และร่วมกันร้องเพลง “ข้าว” พร้อมทั้งทำ

ท่าทางประกอบ

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. เพลง “ข้าว”
3. คำคล้องจอง “ฉันคือข้าว”
4. ภาพข้าวชนิดต่างๆ
5. ข้าว (ข้าวสาร ข้าวเปลือก ข้าวเหนียว)
6. งาน
7. สีเทียน
8. กระดาษ A4

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

1. การสนทนากับครูและเพื่อน
2. การบอกลักษณะของข้าวชนิดต่างๆ
3. การใช้กล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
4. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย

5. การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะและสัญญาณพร้อมทำท่าทางประกอบคำ

บรรยาย

6. การบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเอง
7. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. การรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ ส้ารวมจิต)

ตำแหน่งครูอำนวยการ ค.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

ภาคผนวก

เพลง “ข้าว”

ข้าว ข้าว ข้าว	กว่าจะได้ข้าวชามานาเหนื่อยหนัก
เด็ก เด็ก น่ารัก	เด็ก เด็ก น่ารัก
อยากแข็งแรงดี	กินข้าวช้อย่างทิ้งขว้างเลย (ซ้ำ)

คำคล้องจอง “ฉันคือข้าว”

ฉันคือข้าวที่เด็กกินทุกเวลา	ช่วยกายาเติบโตใหญ่ให้แข็งแรง
ข้าวใส่มอบคให้เสร็จเมล็ดที่แข็ง	กลายเป็นแป้งทำขนมอร่อยเออ

**คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ข้าว**

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2

เรื่อง ประโยชน์ของข้าว

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2
- 1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2.2

2. สิ่งที่คุณสอนต้องเตรียมล่วงหน้า

- 2.1 เครื่องเคาะจังหวะ
- 2.2 ภาพต้นข้าวรวงทอง
- 2.3 กระดาษใส่ดิน
- 2.4 เมล็ดข้าวเปลือกแช่น้ำแล้ว 1 ถัง

3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2 ดังนี้

- 3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด
- 3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม

4. บทบาทของครูผู้สอนมีดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ
- 4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง
- 4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์
- 4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่ดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.2

เรื่อง ประโยชน์ของข้าว

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2.2

เรื่อง ประโยชน์ของข้าว เวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถบอกประโยชน์ของข้าวได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	ส่งเสริมและพัฒนากล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
ด้านร่างกาย	:	เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
ด้านดนตรี	:	เด็กแสดงท่าทางประกอบเพลง “ชาวนา” ได้
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กสามารถบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเองได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	ส่งเสริมความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อแบ่งปัน
ด้านธรรมชาติ	:	ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการเจริญเติบโตของต้นข้าว

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

ประโยชน์ของข้าว ข้าวมีประโยชน์ต่อร่างกาย ข้าวมีความสำคัญต่อเราทุกคน และเป็นอาหารหลักที่เราต้องรับประทาน

2.2 ประเด็นการสนทนาสำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
3. การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น
4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
5. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
6. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
7. การร้องเพลง
8. การเปรียบเทียบมาก/น้อย

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่วๆบริเวณอย่างอิสระตามจังหวะ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที
2. กำหนดมุมที่ใช้ฝึก 3 มุม ได้แก่ ห้องนา โรงสี ร้านอาหาร
3. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดในแต่ละครั้ง ให้ปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น พูดว่า “เกี่ยวข้าว” ให้ไปที่ มุมทุ่งนา / “เมล็ดข้าว” ให้ไปที่มุมโรงสี / “หิวข้าว” ให้ไปที่มุมร้านอาหาร

4. ให้ปฏิบัติตามข้อ 3 ซ้ำ

5. นอนพักกับพื้นเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (15 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “ข้าวเอ๋ยข้าวสุก”
2. แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คน
3. ครูอธิบายวิธีการเล่นเกมภาพตัดต่อเด็กรับประทานอาหาร จากนั้นครูแจกเกมภาพตัดต่อเด็กรับประทานอาหารให้แต่ละกลุ่ม
4. เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อภาพเกมตัดต่อภาพเด็กรับประทานอาหาร กลุ่มใดเสร็จหลังสุดครูให้ออกมาทำท่าทางประกอบเพลง “ไถ่อย่าง”

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. ให้เด็กๆ ทายปริศนา
 - อะไรเอ๋ย ลำต้นอยู่ในนา เมล็ดอยู่ในบ้าน คนไทยชอบรับประทาน ลองทายดูซิฉันคืออะไร(คำตอบ “ข้าว”)
2. เล่านิทานเรื่อง แม่โพสพให้เด็กฟังและให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - เด็กคิดว่าในข้าวมีแม่โพสพ จริงหรือไม่
 - ถ้าเด็กรับประทานข้าวไม่หมดจะทำอย่างไร
 - ถ้าเราไม่มีข้าวรับประทานจะทำอย่างไร จะรับประทานอะไรแทนข้าว

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (20 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญของข้าว
2. ครูนำภาพต้นข้าวออกวางสีทองให้เด็กดูและสังเกตภาพ พร้อมทั้งให้เด็กแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก

3. ให้เด็กทดลองปลูกข้าว โดยนำข้าวเปลือกแช่น้ำ 1 คืนและนำไปเพาะใน
กระถางดินสังเกตการเจริญเติบโตของข้าว

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของข้าว ชักถามข้อสงสัยและร่วมกัน
ท่องคำคล้อง “ข้าวเอ๋ยข้าวสุก”

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. นิทาน “พระแม่โพสพ”
3. เพลง “ไถ่อย่าง”
4. คำคล้องจอง “ข้าวเอ๋ยข้าวสุก”
5. ภาพต้นข้าวรวงทอง
6. กระถางใส่ดิน
7. เมล็ดข้าวเปลือกแช่น้ำแล้ว 1 คืน

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

1. การสนทนากับครูและเพื่อน
2. การบอกประโยชน์ของข้าว
3. การใช้กล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
4. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย
5. การแสดงท่าทางประกอบเพลง
6. การบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเอง
7. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อแบ่งปัน
8. อธิบายการเจริญเติบโตของต้นข้าว

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ ตำรวมจิต)

ตำแหน่งครูอันดับค.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

ภาคผนวก

นิทาน “พระแม่โพสพ”

นานมาแล้ว มีครอบครัวยากจนครอบครัวหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย แม่และ ลูกหลายคน ลูกต้องอดอยากเสมอ ด้วยความสงสารลูก แม่จึงตั้งจิตอธิษฐานว่าหากคนจะต้องตายก็ไม่ว่า ขอเพียงได้ช่วยให้ลูกได้กินอย่างอิ่มหนำพริ้มมัน ต่อมาเมื่อแม่ตายลงได้เกิดเป็นต้นข้าว ช่วยให้ลูกมีอาหารเพียงพอที่จะรับประทาน

ต่อมานานเข้าลูกเริ่มลืมความหิวโหย ก็เริ่มกินทิ้งกินขว้างไม่ประหยัด ทำให้โพสพเสียใจมาก ในเวลาศึกสงคราม หากไปตามยุ่งตามฉาง จะได้ยินเสียงแม่โพสพสะอื้นไห้ เด็ก ๆ ก็เช่นเดียวกัน หากรับประทานข้าวไม่หมดปล่อยให้ตกหล่น ทิ้งขว้าง แม่โพสพก็จะร้องไห้เช่นเดียวกัน

เพลง “ไถ่อย่าง”

ไถ่อย่าง ไถ่อย่าง ไถ่อย่าง	มันจะ โคนไม้เสียบ
เสียบตุคซ่าย เสียบตุคขวา	ร้อนจริงๆ ร้อนจริงๆ ร้อนจริงๆ

คำคล้องจอง “ข้าวเอยข้าวตุก”

ข้าวเอยข้าวตุก	ต้องกินทุกบ้านทุกฐานถิ่น
กว่าจะได้ข้าวให้เรากิน	ชวานาสิ้นกำลังเกือบทั้งปี
ต้องทนแดดทนฝนทนลมหนาว	จึงได้ข้าวจากนามาถึงนี้
คนกินข้าวควรนึกไว้ให้จงดี	ชวานามีคุณแก่เราไม่เบาเลย

**คู่มือครู
ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ข้าว**

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3

เรื่อง การเจริญเติบโตของข้าว

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3 ประกอบด้วย

1. ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3 ประกอบด้วย

1.1 คู่มือครูชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3

1.2 แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2.3

2. สิ่งที่คุณสอนต้องเตรียมล่วงหน้า

2.1 เครื่องเคาะจังหวะ

2.2 ภาพการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามลำดับ

2.3 ข้าวที่ทดลองปลูก (ทดลองปลูกเมื่อวาน)

2.4 กระดาษ A 4

2.5 สีเทียน

3. ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3 ดังนี้

3.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดประสบการณ์ให้ละเอียด

3.2 ศึกษาการจัดกิจกรรมจากวิธีการดำเนินกิจกรรม

4. บทบาทของคุณผู้สอนมีดังนี้

4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรมให้ครบทุกรายการ

4.2 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตนเอง

ตนเอง

4.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ใน

แผนการจัดประสบการณ์

4.4 สังเกตและคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม คอยแนะนำผู้เรียนขณะที่

ดำเนินการจัดกิจกรรม

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมย่อยที่ 2.3

เรื่อง การเจริญเติบโตของต้นข้าว

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ 2.3

เรื่อง การเจริญเติบโตของต้นข้าว เวลา 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านภาษา	:	เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
ด้านตรรกะ	:	เด็กสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของต้นข้าวได้
ด้านมิติสัมพันธ์	:	ส่งเสริมและพัฒนากล้ามเนื้อมือให้สัมพันธ์กับสายตา
ด้านร่างกาย	:	เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้
ด้านดนตรี	:	เด็กร่วมกับกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน
ด้านความเข้าใจตนเอง	:	เด็กสามารถบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบายผลงานของตนเองได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์	:	เด็กสามารถเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
ด้านธรรมชาติ	:	ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการเจริญเติบโตของต้นข้าว

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระที่ควรเรียนรู้

การเจริญเติบโตของข้าว

2.2 ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
3. การมีโอกาสดำเนินการรับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น
4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
5. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
6. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
7. การร้องเพลง
8. การเปรียบเทียบมาก/น้อย

3. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (10 นาที)

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณอย่างอิสระตามจังหวะ ช้า เร็ว หยุด เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้หยุดในท่านั้นทันที

2. ให้เด็กทำท่าทางประกอบคำบรรยายของครู “เรคือต้นข้าว ถูกลมพัดเอนไปเอนมา เราพลิวไปตามสายลม ชูช่อน่าชม เมื่อมีสายฝนหล่นจากฟ้าเราสดชื่นรื่นเริงหนักหนา เมื่อรวงข้าวสีเหลืองทองอร่าม ชาวนาาก็เกี่ยวเราขึ้นมา โอ๊ย เจ็บจังเลย”

3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2 ซ้ำอีกครั้ง

4. นอนพักกับพื้นเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับกลุ่ม (15 นาที)

1. พุคคำคล้องจอง “ข้าวเอย ข้าวสุก”

2. นำภาพลำดับการเจริญเติบโตของต้นข้าวให้เด็กดูและร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของต้นข้าวและให้เด็กออกมาเล่นเกมเรียงลำดับการเจริญเติบโตของต้นข้าวพร้อมทั้งเล่าให้เพื่อนฟัง

3. แบ่งกลุ่มให้เด็กวาดภาพการเจริญเติบโตของข้าวและให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (10 นาที)

1. นำข้าวที่เด็กๆช่วยกันปลูกในกระถางมาให้เด็กสังเกตการเปลี่ยนแปลง

2. ให้เด็กบอกถึงผลการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของข้าวที่ปลูก

- เมล็ดข้าวเป็นอย่างไร

- มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่

- เด็กๆเห็นอะไรบ้าง

3. เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงการเจริญเติบโตของข้าว

ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (20 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันท่องคำคล้องจอง “ข้าวเอย ข้าวสุก”

2. เด็กสังเกตการเจริญเติบโตของข้าวที่ปลูกไว้ในกระถางดิน จากนั้นครูให้เด็กวาดภาพการเจริญเติบโตของข้าวที่เด็กสังเกตเห็น

3. ครูนำภาพการเจริญเติบโตของต้นข้าวมาให้เด็กดู พร้อมทั้งอธิบายลำดับการเจริญเติบโตของต้นข้าว และให้เด็กๆร่วมเล่นเกมเรียงลำดับภาพการเจริญเติบโตของต้นข้าว

ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ (5 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงการเจริญเติบโตของต้นข้าว ลำดับของการเจริญเติบโต พร้อมทั้งร่วมกันท่องคำคล้อง “ข้าวเอ๋ยข้าวสุก”

4. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. คำคล้องจอง “ข้าวเอ๋ยข้าวสุก”
3. ภาพการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามลำดับ
4. ข้าวที่ทดลองปลูก (ทดลองปลูกเมื่อวาน)
5. กระดาษ A 4
6. สีเทียน

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งที่ต้องประเมิน

1. การสนทนากับครูและเพื่อนได้
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของต้นข้าวได้
3. การใช้กล้ามเนื้อสัมผัสสัมพันธ์กับสายตา
4. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย
5. การร่วมกับกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน
6. การบอกความรู้สึก ความต้องการและอธิบาย ผลงานของตนเอง
7. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้
8. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการเจริญเติบโตของต้นข้าว

5.2 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญา
2. แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางสติปัญญา

บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวกฤติยาภรณ์ ตำรวมจิต)

ตำแหน่งครูอันดับค.ศ.1

โรงเรียนบ้านโคกสิงห์

ภาคผนวก

คำคล้องจอง “ข้าวเอ๋ย ข้าวสุก”

ข้าวเอ๋ยข้าวสุก

กว่าจะได้ข้าวให้เรากิน

ต้องทนแดดทนฝนทนลมหนาว

คนกินข้าวควรรู้ไว้ให้จงดี

ต้องกินทุกบ้านทุกฐานถิ่น

ชวานาสันกำลังเกือบทั้งปี

จึงได้ข้าวจากนามาถึงนี้

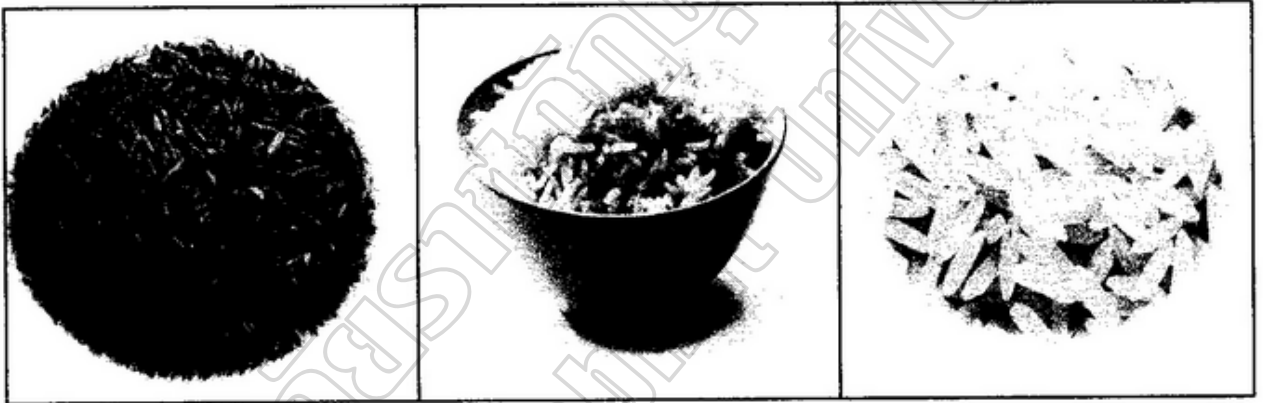
ชวานามีคุณแก่เราไม่เบาเลย

แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 2

1. ความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษา

1.1 คำชี้แจง : กากบาท (x) ทับภาพข้าวเปลือก

ข้อคอกไม้

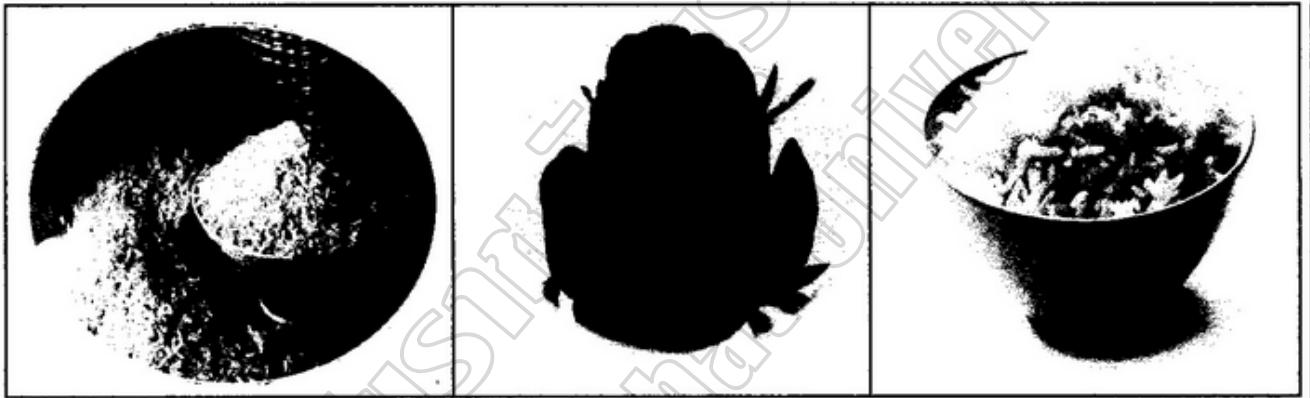
1.2 คำชี้แจง : กากบาท (x) ทับภาพเด็กกำลังรับประทานอาหาร

ข้อปลา

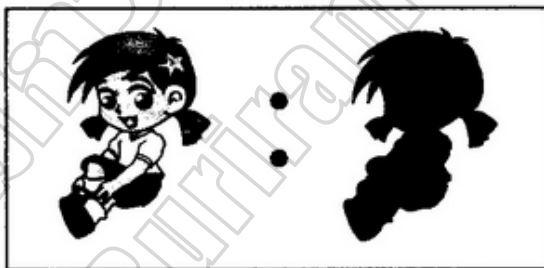

2. ความสามารถของสติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์

2.1 คำชี้แจง : กากบาท (×) ทับภาพที่ไม่เข้าพวก

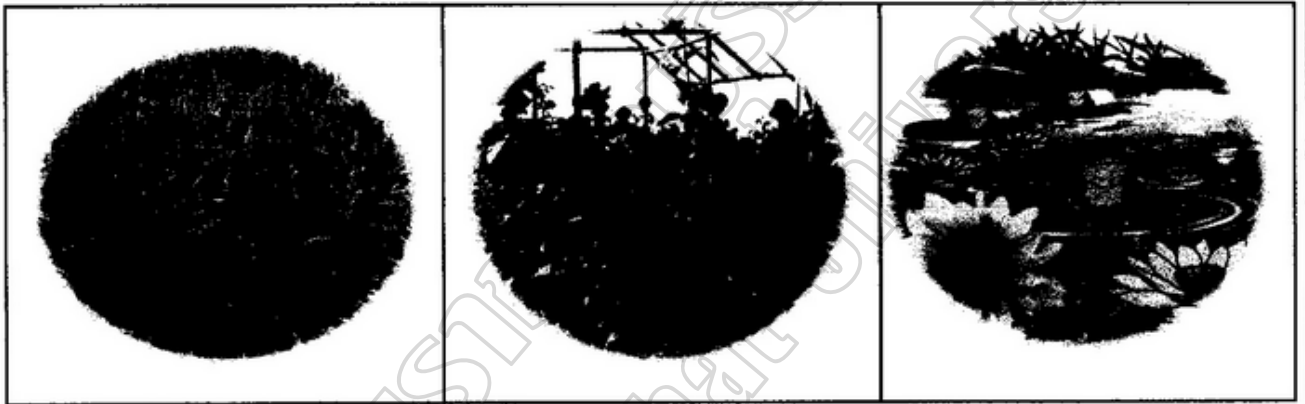
2.2 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพที่สัมพันธ์กันเหมือนคู่แรก

3. ความสามารถของสติปัญญาด้านธรรมชาติ

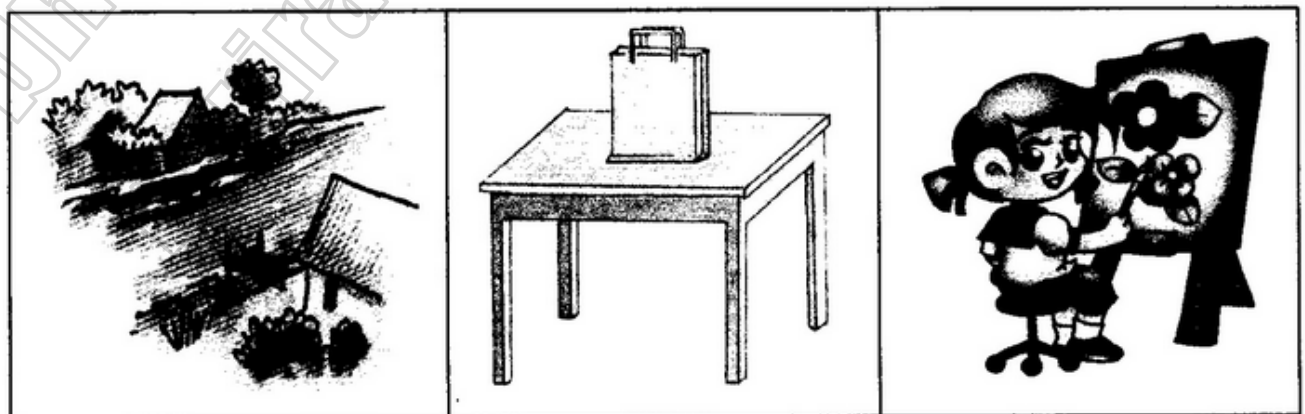
3.1 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพต้นข้าว

ข้อปลาหมึก

3.2 คำสั่ง : กากบาท (×) ทับภาพแม่น้ำ

ข้อหอยทาก

แบบสังเกตพฤติกรรมท้ายชุดกิจกรรมที่ 2

ชื่อ.....

ผู้สังเกต.....วัน/เดือน/ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย (/) แสดงจำนวนครั้งที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในช่องระดับคุณภาพ
ที่พฤติกรรมปรากฏ

สติปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับพฤติกรรม			แนวทางการประเมิน
		3	2	1	
1. ด้านร่างกาย (Bodily Kinesthetic)	1.1 ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายได้ (กล้ามเนื้อมัดใหญ่)				3 หมายถึง ทรงตัวได้ดี ย้อนตัวหรือยืดหยุ่นได้ดีและเคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่างๆ ได้คล่องแคล่วและถูกต้อง 2 หมายถึง ทรงตัวได้ ย้อนตัวหรือยืดหยุ่นได้และเคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่างๆ ได้แต่ขาดความคล่องแคล่วว่องไวไม่แสดงพฤติกรรม 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	1.2 การควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ครบองค์ประกอบ ได้แก่ พื้นที่ ระดับ ทิศทางและจังหวะ				3 หมายถึง เคลื่อนไหวร่างกายได้ครบองค์ประกอบอย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง 2 หมายถึง เคลื่อนไหวร่างกายได้แต่ขาดองค์ประกอบที่สำคัญหรือขาดความคล่องแคล่วว่องไว 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
2. ด้านดนตรี (Musical Rhythmic)	2.1 มีปฏิกิริยาได้ตอบต่อจังหวะและเสียงเพลง				3 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆ ตามจังหวะหรือตามเสียงเพลงได้ทันที เมื่อได้ยินเสียงเพลงหรือได้ยินจังหวะของดนตรี ได้ด้วยตนเองไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆตามจังหวะหรือตามเสียงเพลง เมื่อได้ยินเสียงเพลงหรือจังหวะของดนตรี โดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

สติปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับพฤติกรรม			แนวทางการประเมิน
		3	2	1	
2. ด้านดนตรี (Musical Rhythmic)	2.2 แสดงท่าทางตามจังหวะและสัญญาณ				3 หมายถึง แสดงท่าทางต่างๆตามจังหวะ/สัญญาณได้อย่างสอดคล้องและคล่องแคล่ว 2 หมายถึง แสดงท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณได้ แต่ขาดความคล่องแคล่ว 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
3. ด้านเข้าใจตนเอง (Interpersonal)	3.1 มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่				3 หมายถึง รับผิดชอบต่อน้ำที่ และงานที่ได้รับมอบหมายได้โดยไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง รับผิดชอบต่อน้ำที่และงานที่ได้รับมอบหมายโดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	3.2 กล้าแสดงออกและมีความมั่นใจ				3 หมายถึง แสดงการพูด แสดงการกระทำตามความคิดของตนด้วยความกล้าหาญไม่เขินอาย 2 หมายถึง แสดงการพูด การกระทำโดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal)	4.1 ทำงานเป็นกลุ่ม				3 หมายถึง ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆกับกลุ่มด้วยตนเองโดยไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆกับกลุ่ม โดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	4.2 เอื้อเฟื้อและแบ่งปัน				3 หมายถึง ให้ความเอื้อเฟื้อและแบ่งปันสิ่งของต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจด้วยตนเองโดยไม่ได้รับการชี้แนะ 2 หมายถึง ให้ความเอื้อเฟื้อและแบ่งปันสิ่งของต่อผู้อื่น โดยได้รับการชี้แนะ 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม